SVEUČILIŠTE U ZAGREBU FAKULTET ELEKTROTEHNIKE I RAČUNARSTVA

SEMINAR

Navarrov algoritam za približno uspoređivanje teksta

Jana Juroš i Josip Skender Voditelj: Krešimir Križanović

SADRŽAJ

1.	Uvod	1
2.	Navarrov algoritam	2
3.	Usporedba s bitparallel algoritmom	6
4.	Zaključak	7
5.	Literatura	8

1. Uvod

Približno uspoređivanje teksta predstavlja problem pronalaska sekvence koja sadrži neki traženi uzorak, uzimajući u obzir "udaljenost". Postoji mnogo algoritama koji obrađuju navedenu problematiku, jedan od njih je Navarrov algoritam. U ovom radu opisali smo njegovu funkcionalnost te ga na koncu usporedili s bit parallel sequence-to-graph alignment algoritmom.

2. Navarrov algoritam

Navarrov algoritam oslanja se na *hypertextu* kao strukturi po kojoj pretražujemo najmanju *udaljenost* nekog uzorka.

Najmanja *udaljenost* predstavlja najmanji broj operacija potreban da se neka dva uzorka izjednače. Moguće operacije su: *dodavanje, brisanje i substitucija*.

Hypertext u obliku usmjerenog grafa pohranjuje sadržaj kao čvorove koji u sebi nose *char* informaciju. Svaki čvor sadrži referencu na svoje prethodne i sljedeće čvorove.

Neka je p urozak koji tražimo i G graf po kojem se vrši pretraga. Za provedbu algoritma potrebno je izvršiti i iteracija po svakom čvoru od G, gdje je i duljina od p. Pri iteriranju svaki čvor N poprima vrijednost C koja je jednaka najmanjoj udaljenosti bilokojeg puta u G koji završava u N. Efektivno za određivanje čvorova s najmanjom C vrijednošću za p kroz cijeli algoritam u bilokojem koraku potrebno je samo imati informaciju od prethodne iteracije te pomoću nje izračunavamo trenutnu vrijednost.

U slučaju grafova koji ne sadrže cikluse, obilazak čvorova po redoslijedu ne predstavlja nikakav problem. Kada slijedno obrađujemo čvorove grafa može se desiti da krivo izračunamo C vrijednost čvora u kojem započinje neki ciklus. Ukoliko bi taj čvor imao manju C vrijednost kada bi se uzele u obzir vrijednosti s kraja ciklusa (kasnije vrijednosti po topološkom poretku) dolazi do krivog rješenja.

Da bi se spriječila ova pojava, uklanjamo mogućnost *dodavanja* kod izračuna *C* te stvaramo novu rekurzivnu funkciju koja za svaki čvor kojem je potrebna redukcija provodi navedenu.

```
i \Rightarrow broj iteracije

Nu \Rightarrow Skup svih čvorova koji ulaze u N

E \Rightarrow skup svih rubova grafa G
```

Funkcija za određivanje C vrijednosti:

```
\begin{split} C &= f(N,i) = \\ &\quad \text{if } (p[i] = N.value); \\ &\quad \text{return } \min(C \in Nu,\,i\text{-}1) \\ &\quad \text{else:} \\ &\quad \text{return } 1 + \min(C \in Nu,\,C \text{ } vrijednost \text{ } od \text{ } N \text{ } u \text{ } prethodnoj \text{ } iteraciji) \end{split}
```

Rekurzivna funkcija Redukcije:

```
Reduciraj (u \in Nu, N):

if C_N > 1 + C_u:

C_N = 1 + C_u

for all x/(N, x \in \text{svi sljedbenici od } N):

Reduciraj(x, N)
```

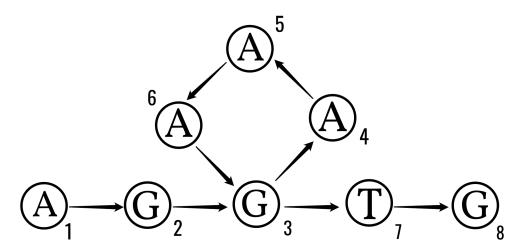
Gonzalo Navarro algoritam:

```
GonzaloNavarro (G, p):
```

```
\begin{aligned} &\text{for all } N \in G \leftarrow C_N = 0 \\ &\text{for } i = 1 \text{ to } m = len(p) \\ &\text{for all } N \in G, C_n' \leftarrow f(N,i) \\ &\text{for all } N \in G, C_n \leftarrow C_n' \\ &\text{for all } (N_u, N) \in G, \text{Reduciraj}(N_u, N) \end{aligned}
```

Primjer funkcionalnosti algoritma:

Usmjereni graf G:

Uzorak p = 'AAAA'

		1	2	3	4	5	6	7	8
	C'	0	0	0	0	0	0	0	0
-	С	0	0	0	0	0	0	0	0
	C'	0	1	1	0	0	0	1	1
A	С	0	1	1	0	0	0	1	1
Α.	C'	1	1	1	1	0	0	2	2
A	С	1	1	1	1	0	0	2	2
	C'	2	2	1	1	1	0	2	3
A	С	2	2	1	1	1	0	2	3
	C'	3	3	1	1	1	1	2	3
A	С	3	3	1	1	1	1	2	3

Navedena tablica prikazuje svaki korak iteracije algoritma.

Stupci tablice prikazuju vrijednosti C' i C svakog čvora grafa.

C' vrijednost izračuna se po redu za svaki čvor grafa te se tek na kraju iteracije uvrsti u C.

Nakon izračunate C vrijednosti za svaki čvor vrši se provjera **Redukcije** te njena daljnja propagacija.

Tijek izvođenja vrši se po retcima tablice.

C vrijednost u bilokojem koraku prikazuje nam najmanju *Udaljenost* nekog puta koja zvršava u čvoru s tom vrijednošću.

Ako gledamo 3. redak ispunjene tablice, možemo uočiti da najmanju vrijednost C=0 poprima čvor 6. što nam znači da uspoređivanje uzorka 'AAA' s G najbolje pristaje

nekom putu koji završava u čvoru 6, u ovom slučaju to bi bio put $\mathbf{4} \to \mathbf{5} \to \mathbf{6}$. Čije vrijednosti čvorova su upravo jednake ' $\mathbf{A}\mathbf{A}\mathbf{A}$ '.

Uzmimo sad cijeli p, promatranjem 4. retka tablice uočavamo da je najmanja vrijednost C=1. Nju poprimaju čvorovi **3, 4, 5 i 6**. Ti čvorovi su dio ciklusa grafa G, ovisno koji čvor odaberemo kao kraj puta, vrijednosti čvorova iznose: **AAAG**, **AAGA**, **AGAA** i **GAAA**. Odavde uočavamo da je za svaki od ovih puteva potrebna samo jedna operacije substitucije $G \to A$ i time potvrđujemo izračunatu C vrijednost.

Vremenska složenost ovog algoritma je O(m(n+e)).

Prostorna složenost s obrizom da je potrebno znati samo prethodnu iteraciju jednaka je O(n).

 $m \to \operatorname{duljina} \operatorname{od} p$

 $n \to \operatorname{broj}$ svih čvorova G

 $e \rightarrow \text{broj svih rubova } E$.

3. Usporedba s bitparallel algoritmom

Za razliku od *Navarrovog algortima*, *bitparallel algoritam* provodi se u smjeru stupaca gdje su stupci čvorovi grafa a retci vrijednost uzoraka koji uspoređujemo. Svaki red matrice u *Bitparallel algoritmu* sastoji se od dvaju **bitvectora** (*pozitivan bitvectorP i negativan bitvectorN*) i S_{end} varijable koja čuva rezultat.

Usporedba rezultata naše implementacije **Navarrovog algoritma** i **Bitvector algoritma**:

4. Zaključak

Navarrov algoritam u konačnosti pronađe ispravno poravnanje za svaki od ispitanih grafova. Uspoređujući **Navarrov algoritam** i **Bitparallel algoritam** jasno je vidljv njegov nedostatak u brzini. S obzirom na ulazni skup podataka Navarrov algoritam je u prosjeku X sporiji od *bitvector algoritma*.

5. Literatura

- [1] Gonzalo Navarro, Improved approximate pattern matching on hypertext, Theoretical Computer Science 237, 2000, pp. 455-463
- [2] M.Rautiainen, V.Mäkinen, T.Marschall, Bit-parallel sequence-to-graph alignment, Bioinformatics, Volume 35, Issue 19, 2019, pp. 3599-3607